

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4191/2021
17.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Радиша Јовић, адвокат из ..., против тужене Општина Куршумлија, коју заступа Општинско правобранилаштво, ради накнаде за експроприсане непокретности и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 193/2021 од 10.02.2021. године, у седници одржаној 17.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 193/2021 од 10.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П 148/2019 од 12.10.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је тужена обавезана да му на име накнаде за изгубљену добит у приносу кукуруза и у приносу пшенице за период од шест година, на кат. парцелама број ..., .. и .. КО ..., укупне површине 0.80.43 ха, исплати укупан износ од 226.815,00 динара, и на име накнаде за експроприсане катастарске парцеле број ..., ..., ..., .. и .. КО ..., укупне површине 7035 м², по цени од 120,00 динара по м², укупан износ од 844.200,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 129.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 193/2021 од 10.02.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде за изгубљену добит за период од шест година на катастарским парцелама уписаним у КО ... ближе описаним у ставу првом изреке, исплати износ од 226.815,00 динара и да му на име накнаде за експроприсане катастарске парцеле уписане у КО ..., укупне површине од 7035 м², исплати укупан износ од 844.200,00 динара, све са законском затезном каматом од дана

пресуђења па до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка од 131.625,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 55/14), који се у овом парничном поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, али да није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је био власник катастарских парцела број ..., .., .., .., .., .. и .. КО Наведене парцеле су му одузете, односно експроприсане ради изградње акумулације у корист ЈП „Селова“, чији је оснивач била овде тужена. Судским поравнањем Р бр.10/90 закљученим пред Општинским судом у Куршумлији, правноснажним решењем од 13.03.1991. године, тужиоцу је одређена правична новчана накнада за експроприсане катастарске парцеле тако што су му у својину дате друге катастарске парцеле и то број: ..., .. и .. КО Ове катастарске парцеле су најпре биле уписане у катастру непокретности на ЗЗ „Будућност“, након чега су административним преносом уз накнаду пренете на ЈП „Селова“, а потом су судским поравнањем пренете тужиоцу у својину. Тужилац је ступио у државину ових катастарских парцела 1991. године и обрађивао их је две године, све док му ББ није оспорио право својине на две од додељених му катастарских парцела, тако да је на његово усмено упозорење тужилац престао да користи и кат. парцелу број .. . Пресудом Општинског суда у Куршумлији бр.268/00 од 27.11.2000. године, утврђено је да су ББ, ВВ, ГГ и ДД, власници са уделом од $\frac{1}{2}$ катастарских парцела број .. и .. КО На основу налаза и мишљења судског вештака пољопривредне струке, утврђено је да изгубљена добит у приносу пшенице и кукуруза, на кат. парцелама број ..., .. и .. КО ..., за тражени период од шест година, износи укупно 226.815,00 динара. На основу налаза и мишљења судског вештака утврђено је да тржишна вредност експроприсаних кат. парцела, број ..., .., .., .., .., .. и .. КО ..., износи 120,00 динара по м², што за укупну површину износи 844.400,00 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоцу припада правична накнада за експроприсано земљиште јер иако је добио у својину друго пољопривредно земљиште – катастарске парцеле уписане у КО ..., без тог земљишта је касније остао, па је закључио да је тужена одговорна по основу обавезе заштите за правне недостатке, односно одговорности због евикције на основу члана 508. Закона о облигационим односима (ЗОО), да му накнади насталу штету у имовини у утврђеном износу тржишне вредности експроприсаних катастарских парцела од 844.200,00 динара. Такође је нашао да тужиоцу припада и накнада штете на додељеном му пољопривредном земљишту у КО ..., на име изгубљене добити у траженом периоду од шест година, односно

за период после две године од ступања у посед до 27.11.2000 године, од када је лишен могућности да их обрађује и стиче добит, па је применом члана 189. став 3. ЗОО, обавезао тужену да му накнади ову штету на име изгубљене добити у приносу кукуруза и пшенице у утврђеном износу од 226.815,00 динара.

Другостепени суд је заузео супротно правно становиште, правилно закључујући да тужилац постављеним тужбеним захтевом није оспоравао пуноважност судског поравнања закљученог у правноснажно окончаном ванпарничном поступку решењем Општинског суда у Куршумлији у предмету Р бр.10/90 од 13.03.1991. године, на основу којег је постигнут споразум о накнади за експроприсане му непокретности, оценивши да тужиоцу зато не може припадати тражена накнада на име тржишне вредности експроприсаних катастарских парцела у КО ..., како је он поставио свој тужбени захтев, будући да пуноважно судско поравнање – споразум о накнади производи правно дејство. Одбио је и тужиочев захтев за накнаду штете на име изгубљене добити на основу члана 189. став 3. ЗОО, с обзиром на то да је утврђено да тужилац није ни био лишен својине све три додељене му кат. парцеле у КО ..., односно додељеног му пољопривредног земљишта јер је након доношења наведене правноснажне пресуде остао сувласник на $\frac{1}{2}$ кат. парцела .. и .. КО ..., а и власник целе катастарске парцеле .., тако да су друга $\frac{1}{2}$ наведених парцела и цела катастарска парцела .. и даље у његовој својини. Поред тога, правилно је закључио применом правила о терету доказивања на основу члана 231. став 2. ЗПП, да тужилац осим свог исказа, није пружио доказе из којих би се могла утврдити његова извесна намера да се бави пољопривредном делатношћу на тим парцелама, односно да је предузео неке радње у вези са узгајањем пшенице и кукуруза, осим исказа да је имао намеру да се бави пољопривредном делатношћу овим катастарским парцелама. Изложено становиште другостепеног суда је резултирало одбијањем тужбеног захтева тужиоца у целости.

Ревизијски наводи тужиоца о погрешно примењеном материјалном праву у побијаној пресуди којим истиче да се за експроприсане непокретности према одредби члана 42. Закона о експропријацији одређује накнада у новцу према тржишној цени земљишта, нису основани с обзиром да он у овом парничном поступку није оспоравао пуноважност судског поравнања закљученог у ванпарничном поступку правноснажним решењем од дана 13.03.1991. године, којим је одређена накнада за експроприсане катастарске парцеле, због чега егзистира правноснажна одлука о додели другог земљишта у својину, односно наведене три катастарске парцеле у КО Према томе, правилно је становиште другостепеног суда да се код постојања правноснажног решења о накнади за експроприсане катастарске парцеле, за исте не може захтевати накнада њихове тржишне цене у другом парничном поступку.

Ревидент неосновано понавља и истиче да је имао намеру да се бави пољопривредном производњом на додељеном му пољопривредном земљишту, све док пресудом Општинског суда у Куршумлији од 27.11.2000. године није утврђено да су друга лица сувласници са уделом од $\frac{1}{2}$ идеалних делова две од три додељене му катастарске парцеле, из разлога изложених у побијаној пресуди које овај суд у потпуности прихвата, применом правила о терету доказивања, а код утврђења да тужилац није био у потпуности лишен права својине на овим катастарским парцелама.

Правилно је донета и одлука о трошковима поступка, на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2. и 165. став 2. ЗПП.

На основу изложеног Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић